

**ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ
“НЕОФИТ РИЛСКИ”
БЛАГОЕВГРАД
ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И СПОРТ“
КАТЕДРА „СПОРТ“**

СТАНОВИЩЕ

на доц. Светослав Стефанов, д-р
относно дисертационен труд на тема:

**„РАЗВИТИЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА КОМПЕТЕНЦИИТЕ НА
УЧЕНИЦИТЕ В ОБУЧЕНИЕТО ПО ВОЛЕЙБОЛ“**

за присъждане на образователна и научна степен “доктор”

Област на висше образование: 1. Педагогически науки

Професионално направление: 1.2. Педагогика

Научна специалност: Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на ЛФК)

Автор: Христо Николов Николов

Научен ръководител: доц. Николай Цанков д-р

I. Данни за докторанта:

Христо Николов Николов е роден на 27. 02. 1987 г.

I.1. Образование

През 2010 година докторантът завършва бакалавърска степен в ЮЗУ „Неофит Рилски” гр. Благоевград – специалност „Педагогика на обучението по физическо възпитание”. През 2011 година завършва магистърска степен – специалност „Спортна анимация” в ЮЗУ „Неофит Рилски” гр. Благоевград, а от 2012 година е докторант при ЮЗУ „Неофит Рилски” гр. Благоевград, Факултет „Обществено здраве и спорт“, катедра „Спорт“, Област 1. Педагогически науки, 1.2. Педагогика (Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка)

II. Данни за докторантурата

Дисертационният труд на тема „Развитие и оценяване на компетенции на учениците в обучението по волейбол“ е с общ обем 215 страници. Трудът е структуриран в увод, три глави, заключение, обобщени изводи и литература. Съдържа 48 таблици и 44 фигури. Използваната литература съдържа 127 източника.

На основание заповед № РЗ-1944 от 07.07.2015 г., той е насочен към публична защита. Представената документация, необходима за провеждане на защитата е коректно попълнена и комплектувана.

При реализирането на дисертационния труд и изпълнението на нормативните изисквания по вече отминалите процедури на докторанта не са допуснати нарушения.

Като се има предвид, че авторът е завършил бакалавърска и магистърска степен и се занимава активно с преподавателска, организационна и обществена дейност смятам, че написването на този дисертационен труд е венец на спортно-педагогическите му и научни търсения в областта на Физическото възпитание и спорта и в частност образователните технологии в обучението по волейбол.

III. Актуалност на разработения научен проблем

Дисертационният труд проучва как образованието развива творческия потенциал и способностите на обучаемия и как това се отразява към изискванията за обучението по волейбол. Разгледани са актуалните проблеми пред обучението по физическо възпитание и спорт и целите му, съответстващи на компетентностния подход. Направен е задълбочен анализ на държавните образователни изисквания относно целите, задачите и съдържанието на учебните програми в системата за оценяване и критериите за оценка на компетенциите по вид спорт.

Тъй като оценяването се базира на експертна оценка от страна на учителя или има субективен характер, целта на докторанта е да се разработят подходящи тестове за контрол в процеса на обучение по волейбол, които да позволяват обективното и прецизно оценяване на учениците от усвоените от тях спортно-технически умения.

Дисертационният труд има теоретико-приложен характер, като проблемът по който работи докторантът е актуален и значим. След задълбочения анализ на литературните източници, на преден план излиза необходимостта от разработването и апробирането на образователна технология в обучението по волейбол в рамките на учебно-възпитателния процес по физическо възпитание и спорт.

IV.Общи данни за дисертационният труд

В дисертацията личи безупречно познаване на изследвания проблем от страна на докторанта. Стилът и начинът на изложение е отличен - в професионално и езиково отношение.

Обектно-предметните отношения са определени правилно от докторанта, като *„Разработване и апробиране на образователна технология за развитие на ключови за обучението по волейбол в прогимназиалния етап на основната образователна степен компетенции и система за тяхното оценяване”* се извежда съвсем логично като **ЦЕЛ**.

Литературният анализ е направен компетентно и е достатъчен по обем, а представената информация дава ясна представа за необходимостта от създаване на **ОБРАЗОВАТЕЛНАТА ТЕХНОЛОГИЯ**.

За постигането на формулираната цел са поставени 4 основни задачи.

Използваният поход е позволил да бъде формулирана актуална научна **ХИПОТЕЗА** на изследването: *„Ако в процеса на обучение по физическо възпитание и спорт в прогимназиалния етап се приложи*

целенасочена образователна технология за обучение по волейбол, то тя ще съдейства за развитието на ключовите компетенции за волейбола”.

Безспорен принос на дисертанта е идентифицирането на ключови компетенции и извеждането на нормативи за контрол и оценка. От направения анализ на преден план са изведени четири основни компетенции в обучението по волейбол. Те се явяват базови и са от значение за ефективността и качеството на учебния процес. Неговото осигуряване гарантира на учениците достигането на необходимото ниво от компетенции като единство от знания, умения и участие в спортно-двигателната дейност.

Извършеният анализ показва умението на докторанта да интерпретира творчески получените резултати, а от тук да обоснове по безспорен начин изведените нормативи за контрол и оценка.

След анализа на данните от всяка група тестове са изведени обобщения.

Като важен акцент тук може да се отбележи следното обобщение на докторанта: *Провеждането на учебния процес по волейбол по научно-обоснована и експериментирана образователна технология способства за по-ефективното формиране и развитие на компетенции. Това позволява на учениците достигането на необходимо ниво на от компетенции като единство от знания, умения и активно участие в учебно-възпитателния процес по волейбол.*

Висока стойност отдавам на разработените модули, като стойността на подраздела се повишава от факта, че докторанта взема активно участие в разработените дейности. В края на раздела докторантът предлага свой концептуален, организационно структурен модел на дейности по физическо възпитание и спорт.

В края на моето становище искам да обобщя: Дисертационният труд на Христо Николов притежава научно-теоретическа новост и практическа приложимост.

В докторския труд се открояват приноси, както по посока на иновационни идеи и алтернативни възможности в подхода за разнообразяване и обогатяване на съществуващите знания по тази проблематика, но така също и приноси с приложен характер, който от позициите ми на изследовател на спортно-педагогическата дейност като теория и практика, оценявам високо.

Дисертационният труд завършва със 7 извода и 5 препоръки, които са добре формулирани. Като най-важен от изводите мога да посоча извод номер 4: *Разработените нормативи за оценяване на компетенциите по волейбол доказаха своята надеждност и валидност и заедно с нормативите за двигателни способности могат да се използват за формиране на обективна годишна оценка по физическо възпитание и спорт на учениците от прогимназиалния етап на основната образователна степен.*

IV. Препоръки

1. Да се уеднакви цитируемостта в дисертационния труд.
2. При тестовете за забиване по посока на засилване да се уточни какво става ако топката е подадена или подхвърлена неточно от партньора, защото външният фактор тук е от голямо значение.
3. Да се създадат модели за образцово изпълнение (при възможност видео) на волейболните похвати при тестовете, за да могат учениците да имат визуална представа какво е точно и правилно изпълнение.
4. При теста за забиване за осми клас за състезатели с лява ръка да се уточни, че забиването е първо в зона 1 после в 6 и последно в зона 5.

V. Научни приноси

От анализа на представения ми дисертационен труд преценявам, че по-съществени приноси са следните:

1. Разработен е проект за развиване на ключови компетенции в три аспекта – концептуален, съдържателен и процесуален, приложим в обучението по волейбол на учениците от прогимназиалния етап на основната образователна степен.

2. Въз основа на проведения спортно-дидактически експеримент е разработена образователна технология за обучение по волейбол, адаптирана за нуждите на Физическото възпитание и спорт в прогимназиалния етап на основната образователна степен.

3. Изготвени и апробирани са тестове за обективна количествена оценка на нивото на усвоеност на компетенциите в обучението по волейбол (тестове за знания и тестове за спортно-технически умения). Тестовите са обективни и могат да послужат за осъществяване на текущ и заключителен контрол.

VI. Публикации и научни форуми

Представени са 3 самостоятелни доклада, които са достатъчни спрямо изискванията и са по темата на дисертационният труд.

VII. Заключение

Въз основа на изложеното по-горе, с убеденост предлагам на членовете на научното жури да присъдят образователната и научна степен „ДОКТОР“ на Христо Николов Николов в *Област на висше образование:*

1. Педагогически науки, *Професионално направление:* 1.2. Педагогика, *Научна специалност:* Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. Методика на ЛФК)

10.08.2015 г.

Велико Търново

Становище:

доц. С. Стефанов д-р

